

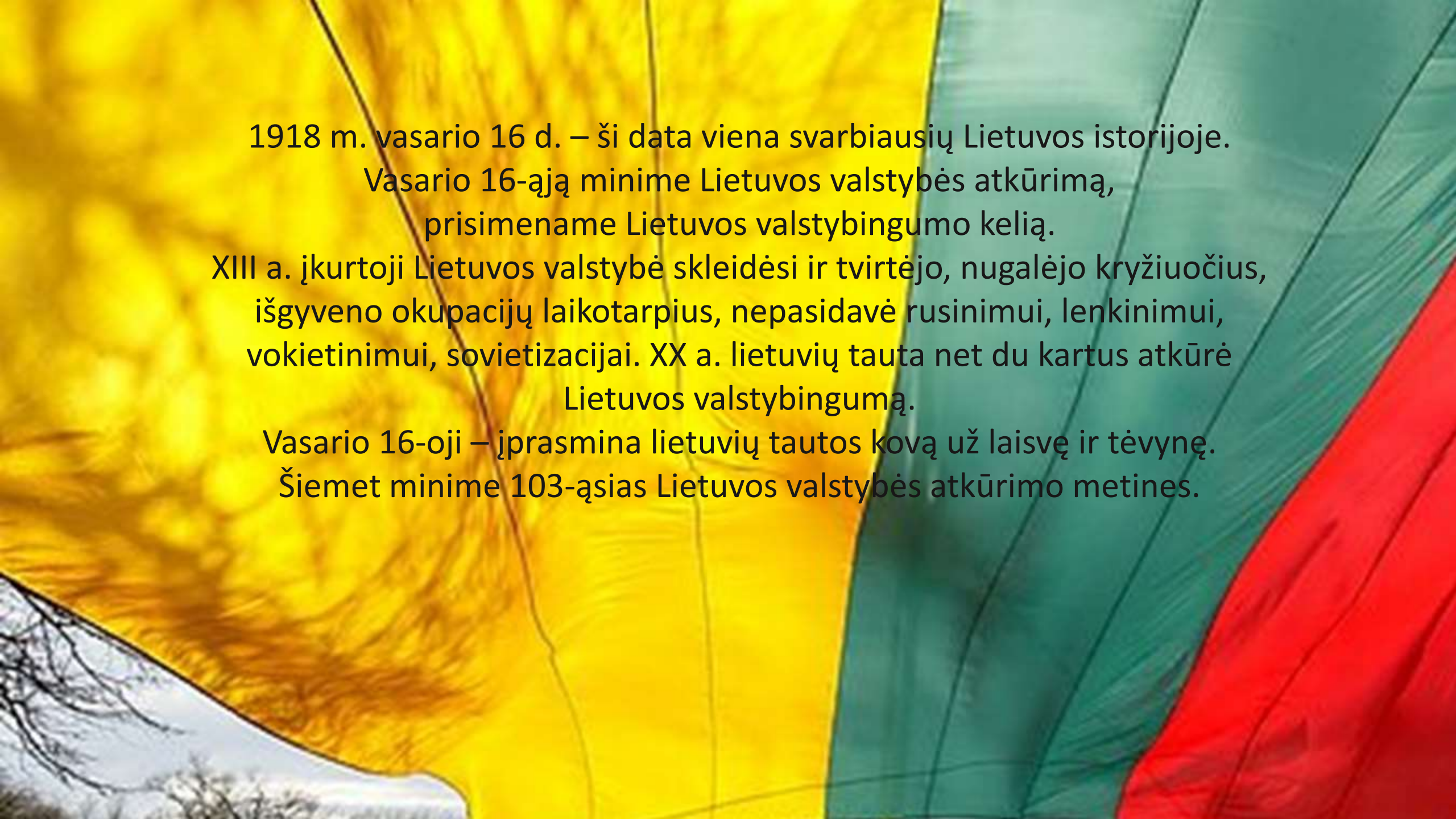

JONAVOS R. ŽEIMIŲ MOKYKLA-DAUGIAFUNKCIS CENTRAS

istorijos mokytoja
VALENTINA ZUJEVAITĖ

**VASARIO 16-OJI – MŪSŲ LAISVĖS DIENA,
SKIRTA LIETUVOS VALSTYBĖS ATKŪRIMO DIENAI**

2021 m.

1918 m. vasario 16 d. – ši data viena svarbiausių Lietuvos istorijoje.
Vasario 16-ąją minime Lietuvos valstybės atkūrimą,
prisimename Lietuvos valstybingumo kelią.

XIII a. įkurtoji Lietuvos valstybė skleidėsi ir tvirtėjo, nugalėjo kryžiuočius,
išgyveno okupacijų laikotarpius, nepasidavė rusinimui, lenkinimui,
vokietinimui, sovietizacijai. XX a. lietuvių tauta net du kartus atkūrė
Lietuvos valstybingumą.

Vasario 16-oji – įprasmina lietuvių tautos kovą už laisvę ir tėvynę.
Šiomet minime 103-ąsias Lietuvos valstybės atkūrimo metines.

An aerial photograph of Trakai Castle, a medieval stone fortress with red-tiled roofs and conical towers, situated on a small island in the middle of a large blue lake. The surrounding landscape is lush with green trees and some residential buildings are visible on the distant shore.

Vasario 16-ąją
prisimename
Lietuvos galybę
viduramžiais.

Trakai

- Lietuvos Didžioji Kunigaikštystė nugalėjo Kryžiuočių ordiną, sustabdė mongolų-totorių veržimasi į Vakarų Europą.
- *Žalgirio mūšis* (aliejus, 1878, dailininkas J. Matejko, Varšuvos nacionalinis muziejus)

STATUT

WIELKIEGO XIĘSTWA
LITEWSKIEGO.

Naprzód, za Najasniejszego Hospodara
KROLA JEGOMOSCI
ZYG M U N T A III.

w Krakowie w Roku 1528.

Druży raz w Wilaie, w Roku 1649, z pobraniem zgody
y różnice Statutom Koronnym y IV. X. L.

Trzeci raz, za Najasniejszego K. J. M.
W Ł A D Y S Ł A W A IV.

w Warszawie, w Roku 1648, z przydaniem Kon-
stytucyi od Roku 1572 do 1647.

Czwarty raz, za Najasniejszego
KROLA JEGOMOSCI
J A N A T R Z E C I E G O

w Wilnie w Roku 1698.

Z przyłożeniem pod Artykuły Konstytucyi Sey-
mowych od Seymu Roku 1572. aż do Seymu Ko-
lu 1690. Obojgu Narodom służących.
(Tenże Statuty uszczelnione naradzając.)

Teraz zaś piąty raz, za szczęśliwie
panującego Najasniejszego

KROLA JEGOMOSCI
A U G U S T A T R Z E C I E G O
PRZEDRUKOWANI.

XVI amžius – Lietuvos klestėjimo laikai.

Po Liublino unijos (1569) sudarytoji Lenkijos ir Lietuvos Respublika ėmė silpnėti. Lietuvos didikai sulenkėjo.

- 1795 m. galingos kaimyninės šalys užgrobė nusilpusią Lenkijos ir Lietuvos valstybę.
- Lietuva buvo prijungta prie Rusijos imperijos.

Rusijos carizmas
žiauriausiu būdu siekė
ištrinti lietuvių istorinę
sąmonę, skelbė, kad
lietuvių tauta
neegzistuoja, o Lietuva
– tai Rusijos Šiaurės
Vakarų kraštas.

K. Landzedelis, „1863 m. sukilėlių egzekucija“

XIX a. pab. tautinio atgimimo
žadintojai, knygnešiai kovojo
už lietuvišką žodį, už teisę
mokyti vaikus gimtąja lietuvių
kalba.

N. 1.

AUSZRA,

Laikraštis, išleidžiamas

per

Dra. Bassanawiczium.

„Ausra“ išleidžiama Ragainej 30. kovo mėnesio formate knyguotė arkuscelnes in 8, turinčios 16 lakštų.
 Prekė: ant metų arba 12 N. 2 Mk. = 1 rub.,
 ant 1/2 metų arba 6 N. 1 Mk. = 50 kap.,
 ant 1/4 metų arba 3 N. 50 Pf. = 25 kap.

Apiešinėmai, spaustuvei „Ausros“ priimami, kasdienoje uz
 kuzna pusiau dalita cilnia po 20 Pf. = 10 kap.

Apiešinėsi galima „Ausra“ prie wisu wok, rēco, pustu
 uso 10. majaus szio m.

Ragainej, Kowinis 1883.

Del redskrijos atsibepia J. Mikszas Ragainej.
Spaustawa Albano & Kibelkys.

2466

Metas I.

Sausis 1889 m.

Num.

VARPAS

Literatūros, politikos ir mokslo menesinis laikraštis.

Naujas laikraštis.

alyse, kur žodis liūsas, kur aiškini-
 mas tautišku idėju neranda truki-
 veik kiekviena dalis dvasišku turtu
 savo organą, per kurį platinasi ir
 laikraščiai skaitomi yra šimtais, —
 naujo laikraščio neturi tokio svar-
 as mus. Szendieniszkaime musu pa-
 lymas naujo laikraščio turi buti
 svarbesniu ir rustesniu dalyku, nes
 ti daugybę visokiu nelaimiu, reikia
 laugumo klausymu, reikia pasiekti
 ne keleis nutrintais, bet keleis, ku-
 a iszvesti. Bet koks musu padėji-
 edegiszi turtai, kokios spēkos? ...
 rumpas: musu padėjimas yra toli
 padėjimą žydu ir totoriu, nes tiems
 tyti savo kalbą, iszdūti laikraščius,
 vietes.

szkus turtus galėtume rasti, kad tarp
 augiaus žmonių, troksztancziu tarnauti
 enei, be paturėjimo ant to, ar darbi-
 szlovės ir pakėlimo tėvynės priguli
 ar kito skyrio, pagal savo dvasizskas,
 protizskas ir svietizskas pažiuras. Ne
 ir peiktinas daigtas, kad dar daugel
 ar su visūmi nenori suprasti Lietuvos
 ar supranta keblei; turėdami-gi keblų
 a, mislyja, kad atneszi gerą tėvynei
 tik sutinkant su juju pažiuromis. Tankei
 žmogų, kurs turėdams geriausius norus,
 no stato savo iszlygas, nū kuriu atstoti
 dos nenori, ir su visūmi neklauso, jeigu ką
 jam užmėtinėji. Numazgojė rankas nū visko,
 rapina nei pirsztu pakrutinti del pagerinimo
 iszku dalyku. Žinoma, — quot capita —
 a seusus — bet ką czia mislyti, apie pervėdimą
 ta ar kitu asabiszku idėju, kada-gi abelnai
 gėlesizka tautizska idėja tik pradėjo ir iki pil-
 nam užaugimui reikia dar gerai lukterėti. Nepri-

traktu mums ir inteligentizsku spēku, kad Lietuvos
 inteligentai butu mažiaus apsilėidę ir atszalę
 visko, kas priguli prie tautizsku dalyku. Ne-
 desiu sakydams, kad nėra dėl Lietuviu — in-
 gentu sunkesnio daigto, kaip elgnies pagal rei-
 Lietuvystės, lengvesnio-gi, kaip iszizadėti
 būse savo prigimimo ir dvasios. Jau ne kla-
 del ko taip yra ...

Dabar pažiuėkime, kokius reikalavimus s
 skaitytojai lietuvizsko laikraščio? Daugumas
 rėtu, idant lietuvizskas laikraštis butu visotinis
 t. y., idant jame rastu atsakymą ant visokiu k
 symu ir visokiose dalyse žmonijos mokslo.
 prantame tokius norus, nes žinoma, kad kiekvi-
 tikras Lietuvos mėgtu turėti prigimtoje kal-
 visokius straipsnius.

Rupinsimės, idant musu laikraštis atsa-
 norams skaitytoju; prizadėti vienok, kad laikra-
 tyje dabar jau bus placzi iszpildytas viso
 daly, negalime isz priezasties stokos medegis
 turtu. Laikraštityje dūsimė vietą visiems bals
 Lietuviu, tikru tėvynės mylėtoju. Talpins
 straipsnius tik tokius, kuriūs matysime naudin
 abelnai reikalams Lietuvos, atmesdami v
 dalykus, pavestus užmanymui ar szioki, ar t
 Lietuviu skyrio, nes mieris musu — tarnauti
 tuvai, ne-gi skirtingoms Lietuviu partijoms.

Perziurėdami prisistus j rėdystę straipsi
 talpinsime tūs, kurie taps iszrinkti didumu b
 anariu rėdystės.

Pradėjome iszdūti laikraštį prie mažu sp
 prie menku turtu, bet turėdami didę viltį,
 skaitlius musu sdarbininku greit pasididins,
 musu darbas ne liks tuszciu, bet ras atsis
 kimą tarp visu Lietuviu, troksztancziu Lietu
 buti ir tėvynei savo tarnauti.

Pradžioje užminkime; kokius trakinimus ra
 iszleidimas lietuvizsko laikraščio; czia-gi p
 kysime, kad trakinimu nesibaidome, darbo n
 galėsimė ir nors palengva, bet mierį sieksi
 Nors jau gana buvo pradėtas darbūse Liet

Aušrininkai ir
 varpininkai gaivino
 lietuvišką spaudą,
 žadino lietuvių
 tautos orumą.

Lietuvių tautos
politinį
aktyvumą
pakėlė Pirmasis
pasaulinis
karas, Rusijos ir
Vokietijos
nusilpimas.

Antrosios Lietuvių konferencijos dalyviai. Iš kairės: sėdi JAV lietuvių atstovas Jonas Šliūpas, Rusijos lietuvių atstovai Felicija Bortkevičienė, Juozas Tumas; stovi Skandinavijos ir Rusijos lietuvių atstovai Jurgis Savickis, Martynas Yčas, Jonas Aukštuolis, Ignas Šeinius, Jonas Alekna, Stasys Šilingas. Stokholmas, 1917 m. spalio 18–20 d.

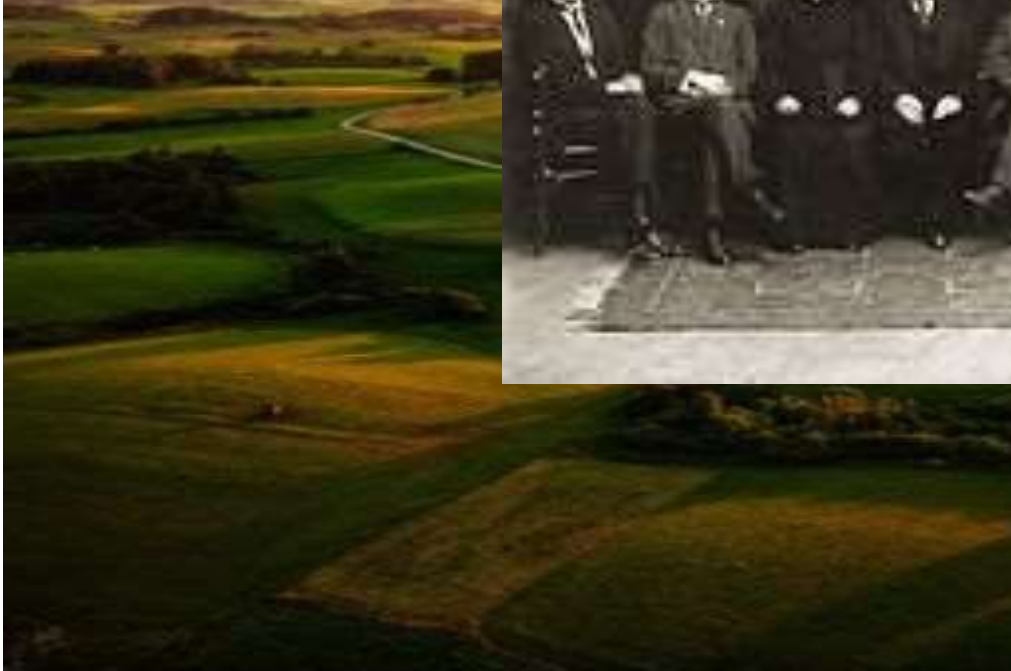
LCVA

Carinēs Rusijos pavergta,
123 metus ištūnojusi be
laisvės ir šviesos, visų
užmiršta ir atstumta...

...tauta nubudo ir emė
kilti Lietuvos valstybės
atkūrimo darbams.

1917 m. rugsėjo 18–23 d. Lietuvių konferencija Vilniuje nutarė siekti Lietuvos valstybės atstatymo ir išrinko 20-ties asmenų Lietuvos Tarybą.

1918 m. vasario 16 d.
Lietuvos Taryba pasirašė
Lietuvos nepriklausomybės aktą.

- Šiame kambaryje 1918 m. vasario 16 d. Lietuvos Taryba vienbalsiai nutarė skelbti Lietuvos valstybės atstatymą ir pasirašė Lietuvos Nepriklausomybės aktą (dab. Vilnius, Pilies gatvė 26, Signatarų namai).

Vasario 16 Nepriklausomybės Aktas – tai 1918-02-16 Lietuvos Tarybos aktas, kuriuo teisiškai atkurta Lietuvos valstybė.

Vasario 16 Akto faksimilė

N u t a r i m a s.

Lietuvos Taryba savo posėdyje vasario 16 d. 1918 m. vienu balsu nutarė kreiptis: į Rusijos, Vokietijos ir kitų valstybių vyriausybės šiuo pareiškimu:

Lietuvos Taryba, ^{kajis} vienintelė lietuvių tautos atstovybė, remdama pripažintą tautų apsisprendimo teise ir lietuvių Vilniaus konferencijos nutarimu rugsėjo mėn. 18–23 d. 1917 metais, skelbia atstatanti nepriklausomą demokratiniiais pamatais sutvarkytą Lietuvos valstybę su sostine Vilniuje ir tą valstybę atskirianti nuo visų valstybinių ryšių, kurie yra buvę su kitomis tautomis.

Drauge Lietuvos Taryba pareiškia, kad Lietuvos valstybės pamatus ir jos santykius su kitomis valstybėmis privalo galutinai nustatyti kiek galima greičiau sušauktas steigiamasis seimas, demokratiniu būdu visu jos gyventojų išrinktas.

Lietuvos Taryba pranešdama apie tai vyriausybei, prašo pripažinti nepriklausomą Lietuvos valstybę.

Vilniuje, vasario 16 d. 1918 m.

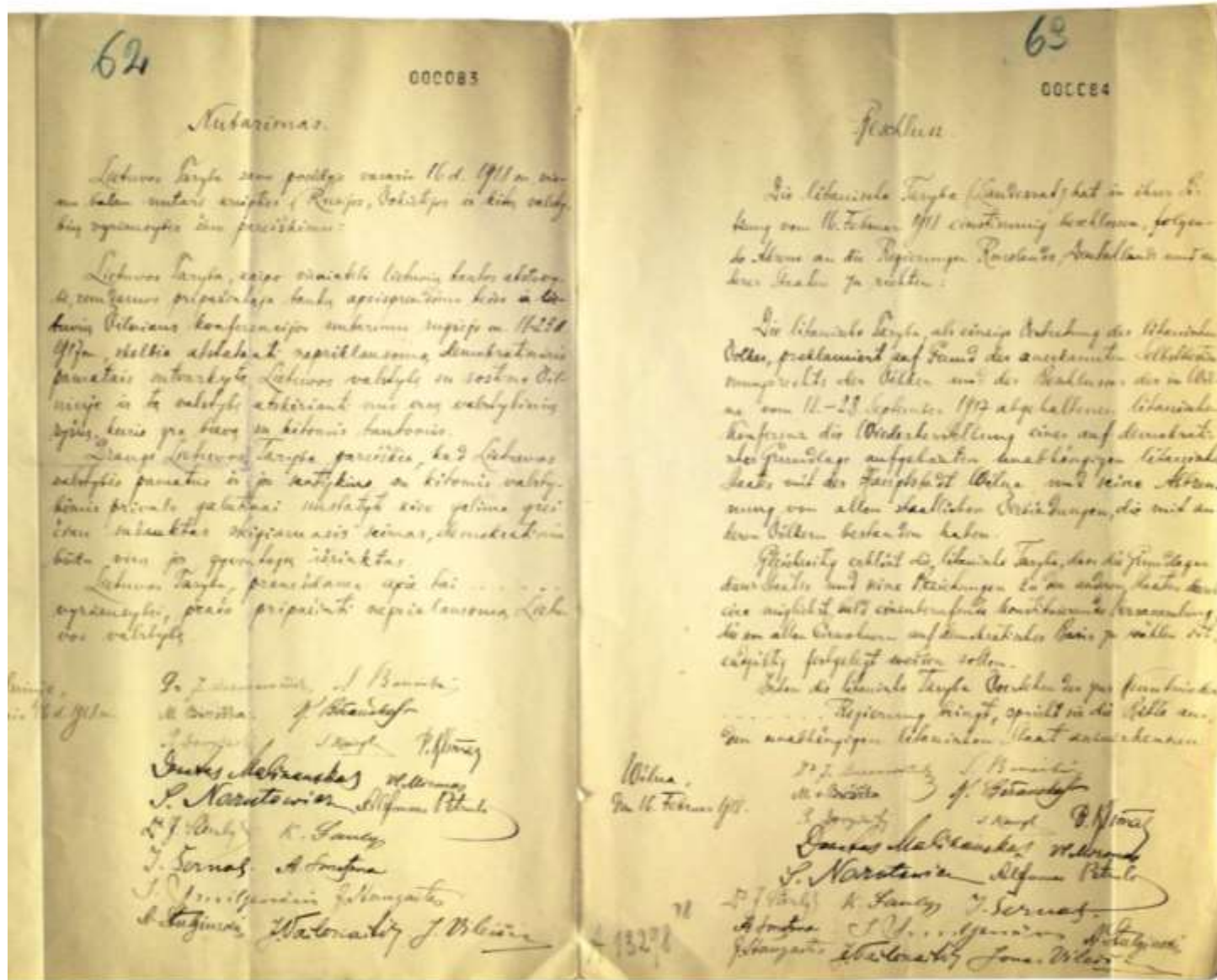
D. J. Basanavičius
J. Bonaikas
U. Butkus
K. Burauskis
R. Radvilaitis
J. Radvila
G. K. K. K.
Stefan Kolesnickas
W. Kolesnickas
S. Kolesnickas
Alfonsas Petrus
K. Laušys

D. J. Kulevskis
J. Šernas
A. Šturm
S. Čiurlionis
J. Šturm
A. Šturm
J. Šturm
J. Šturm

Vasario 16 akto originalas

Vasario 16 Akto, skirto Vokietijos institucijoms, 2017 03 29 rasto Berlyne, faksimilė

Dingusį Lietuvos Nepriklausomybės akto originalą rado Vytauto Didžiojo universiteto profesorius Liudas Mažylis.

Lietuvos Tarybos nariai, Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarai

Vasario 16-oji, Lietuvos valstybės atkūrimo diena, valstybinė Lietuvos šventė, įprasminanti Lietuvos nepriklausomos valstybės atkūrimą 1918 m. vasario 16 d.

Ir mažiausia Lietuvos šakelė, ir menkiausias jos lapelis, virpantis istorijos saulėje, gyvas tik todėl, kad yra sujungtas su visais.

Justinas Marcinkevičius

Visa tauta turi jausti dvasinį pakilimą ir tuo pačiu įsipareigojimą tą nepriklausomybę toliau tęsti.

Valdas Adamkus

Šaltiniai

- Justinas Marcinkevičius kalba apie Vasario 16-ąją (1989 02 16) https://www.youtube.com/watch?v=4tG9B1-xRI4&ab_channel=GeraRoda
- Visuotinė lietuvių enciklopedija, <https://www.vle.lt/>
- http://web1.mab.lt/2018-01/vasario-16-d-aktas/1_aktos-signatarai/
- <https://www.etaplus.lt/lietuviu-konferencijai-vilniuje-100-metu>
- <https://www.facebook.com/LT1918/posts/1396929660423474/>
- <https://vilniausgalerija.lt/2019/08/18/s-zvirgzdas-1863-1864-m-sukilimas-lietuvoje-kokios-tuomet-buvo-fotografijos-salygos/>
- <https://www.mpcentras.lt/kelione-i-trakus-2/trakai/>
- <https://www.pamatyklietuvoje.lt/details/signataru-namai/2209>
- <https://alkas.lt/2018/11/28/v-vaitkevicius-gyvenimas-azuolo-pauksmeje-siandien-ir-kitados/>
- http://www.xxiamzius.lt/numeriai/2004/03/10/zvil_01.html
-